

SEZONA 1921/22 · ŠTEVILKA 13

I'VA VPOTIČ

GLEDALIŠKI LIST

IZDAJA UPRAVA NA
RODNEGA GLEDALIŠČA
V LJUBLJANI · UREJA
MILAN PUGELJ

CENA 2 D.

Spored za 13. teden.

Drama

3	Torek, 27. decembra 1921 — Peterčkove poslednje sanje.	B
	Sreda, 28. decembra 1921 — Zaprto.	
4	Četrtek, 29. decembra 1921 — Peterčkove poslednje sanje.	A
	Petek, 30. decembra 1921 — Roza Berndova.	C
	Sobota, 31. decembra 1921 — Zaprto.	
5	Nedelja, 1. januarja 1922, ob treh popoldne. — Peterčkove poslednje sanje.	Izven.
	Nedelja, 1. januarja 1922, ob osmih zvečer. — Pohujšanje v dolini šentflorjanski.	Izven.
	Poned., 2. januarja 1922 — Peterčkove poslednje sanje.	D
	Torek, 3. januarja 1922 — Zaprto.	

Opera

	Torek, 27. decembra 1921 — Zaprto.	
	Sreda, 28. decembra 1921 — Vaška šola. Šehe- rezada.	E
	Četrtek, 29. decembra 1921 — Bohème.	C
	Petek, 30. decembra 1921 — Carmen.	B
	Sobota, 31. decembra 1921, ob treh popoldne. — Labodje jezero.	Izven.
	Nedelja, 1. januarja 1922 — Prodana nevesta.	Izven.
	Poned., 2. januarja 1922 — Zaprto.	
	Torek, 3. januarja 1922 — Labodje jezero.	D

Peterčkove poslednje sanje

Božična povest v štirih slikah. Spisal Pavel Golia.

Režiser: O. ŠEST.

I. Jezušček obdaruje bolnega Peterčka.

Peterček	gna Vera Danilova.
Babica	ga Juvanova.
Berač	g. Peček.
Čarodej Grča /	
Mamica	ga Wintrova.
Mesec, princ lazurnih dalj	g. Lipah.

Jezušček, Marija, sv. Jožef.

II. Pri kralju Matjažu.

Peterček	gna Vera Danilova.
Čarodej Grča	g. Peček.
Mesec, princ lazurnih dalj	g. Lipah.
Mamica	ga Wintrova.
Kralj Matjaž	g. Danilo.
Kraljica Alenka	ga Avgusta Danilova.
Kraljična Alenčica	gna Mira Danilova.
Poveljnik telesne straže	g. Železnik.
Prvi vojščak	g. Kralj.
Drugi vojščak	g. Šubelj.
Tretji vojščak	g. Strniša.
Vratar	g. Drenovec.
Glasnik	g. Bitenc.

Matjaževi vojščaki in vitezi, paži.

III. Sveta noč v gozdu.

Peterček	gna Vera Danilova.
Čarodej Grča	g. Peček.
Mesec	g. Lipah.
Mamica	ga Wintrova.
Oče Hrast, župan gozdov gorjanskih	g. Gregorin.
Čarodejka Bukva	gna Rakarjeva.
Meglica-Krasotica	ga Šaričeva.
Palček-Strahopetček	gna Gorupova.
Jezušček	* * *
Marija	* * *
Sv. Jožef	* * *
Gašper, } Sv. trije kralji {	g. Daneš.
Miha, }	g. Šest.
Baltazar, }	g. Gaberščik.

Angeli, Palčki, Palčice, gozdno prebivalstvo: drevesa, živali itd.

IV. Jezušček odpelje Peterčka k mamici.

Peterček	gna Vera Danilova.
Mamica	ga Wintrova.
Berač	g. Peček.
Babica	ga Juvanova.

Bog Oče, Jezušček, Marija, sv. Jožef, sv. Trije kralji, sv. Miklavž, svetniki, angeli.

ROZA BERNDOVA

Igrokaz v petih dejanjih. Spisal G. Hauptmann. Poslovenil
Jos. Wester.

Režiser: O. ŠEST.

Bernd, oskrbnik v p.			. g. Daneš.
Roza, } njegova otroka {			. ga Danilova.
Martica }			. gna Gorjupova.
Krištof Flamm, graščak			. g. Peček.
Gospa Flammova			. ga Borštnikova.
Artur Streckmann, strojnik			. g. Gaberščik.
Avgust Keil, knjigovez			. g. Železnik.
Hahn, } delavci na polju {			. g. Strniša.
Heinzel, }			. g. Šest.
Goliš, }			. g. Medven.
Stara Goliševka, }			. gna Rakarjeva.
Kleinert }			. g. Lipah.
Velika dekla, } pri Flammovih {			. . gna Rovanova.
Mala dekla, }			. . gna Zimčeva.
Hišna }			. . gna Šturmov.
Orožnik			. g. Smerkolj.

Pohujšanje v dolini šentflorjanski.

Farsa v treh dejanjih. Spisal Ivan Cankar.

Režiser: O. ŠEST.

Krištof Kobar, imenovan Peter	g. Kralj.
Jacinta	ga Šaričeva.
Župan	g. Gregorin.
Županja	ga Juvanova.
Dacar	g. Plut.
Dacarka	ga Wintrova.
Ekspeditorica	gna Rakarjeva.
Učitelj Šviligoj	g. Gaberščik.
Notar	g. Daneš.
Štacunar	g. Ločnik.
Štacunarka	gna Rovanova.
Cerkovnik	g. Rogoz.
Debeli človek	g. Cesar.
Popotnik	g. Železnik.
Zlodej	g. Peček.
I. gost	g. Medven.
II. gost	g. Lipah.
I. sluga	g. Šubelj.
II. sluga	g. Smerkolj.

Godi se v dolini šentflorjanski ob današnjih časih.

VAŠKA ŠOLA

Opera v enem dejanju po starojaponski drami „Terakoya“,
spisal in vglasbil F. Weingartner. Prevel Zalar.

Dirigent: BALATKA.

Režiser: G. TRBUHOVIČ.

Gemba, komornik prejšnjega cesarja (bas)	g. Zathej.
Matsuo, vazal prejšnjega cesarja v službi sedanjega cesarja (tenor)	g. Drvota.
Schiò, njegova soproga (sopran)	gna Thalerjeva.
Kotarò, njiju 12letni sin (sopran)	gna Vera Danilova.
Kvan Shusai, sin prejšnjega cesarja, 12 let star, podoben Kotaròju (sopran)	ga Trbuhovičeva.
Genzò, učitelj (bariton)	g. Trbuhovič.
Tonami, njegova soproga (mezzo sopr.)	gna Šterkova.
Chomà, kmečki deček (sopran)	ga Ribičeva.
Jecljavec, 15leten bebast deček (tenor)	g. Mohorič.
Sansúke, stari sluga Matsuoja	g. Zorman.
Učenci	{ gna Pompejeva. gna Dežmanova. gna Jeromova. gna Ponikvarjeva. gna Korenina.

Spremstvo Gembe in Matsuoja, vojaki, kmetje in kmetice,
mladež. Godi se v šoli Genzòjevi na vasi blizu prestolnice
na Japonskem.

Prejšnji cesar japonski je zapustil 12 letnega sina Kvan Shusaija, katerega je bil svojčas Matsuo, vazal prejšnjega cesarja, skrivaj privedel k učitelju Genzòju, kjer se princ sedaj vzgaja. — Komornik sedanjega cesarja Gemba zasleduje Kvan Shusaija, ko je ga naj na povelje cesarja usmrti. Učitelj Genzò ve o tem naklepu, zato skrbno čuva princa. Schiò, soproga Matsuoja, privede k učitelju Genzòju svojega 12 letnega sina Kotaròja v odgojo. Ta deček Kotarò je po licu in stasu podoben princu, zato sklene učitelj Genzò žrtvovati ga namesto princa. Komaj pa je bil Genzò storil ta sklep in razodel namen svoji ženi Tonami, se začuje prihod biričev, ki so obkolili njegovo hišo, da bi izsledili princa.

Na povelje cesarjevo prideta Gëmba in Matsuo z biriči v hišo učiteljevo in zahtevata usmrčenje Shusaija. Genzò izjavi, da jima takoj prinese prinčevu glavo, odide, izvede, kar je nameraval, in prinese škrinjico, v kateri se nahaja glava usmrčenega Kotaroja.

Matsuo proglasi, da je to brezdomno glava Shusaija, v resnici pa spozna, da je glava njegovega sina Kotaroja, ki ga je prosto-
voljno žrtvoval, da bi rešil princa.

Ker je bila s tem smrt princa Kvan Shusaija uradno ugotovljena, odidejo vsi in Gëmba hiti cesarju javiti uspeh.

Mati usmrčenega dečka, Schiò, hoče svojega sina še enkrat videti in objeti, Genzò pa hoče i njo umoriti, da bi ne izdala pre-
vare. Zbegana Schiò pa ugrabi pult svojega sina in tako odvrne smrtni udarec. Meč zadene pult, ga razkolje in iz pulta padejo stvari, ki so bile pripravljene za pogreb Kotaroja. Učitelj Genzò in baš prihajajoči princ Shusai spoznata, da je bil Kotaro veliko-
dušno žrtvovan. Matsuò, ki se je vrnil, izjavi, da to ni nikaka žrtev, temveč vitežka dolžnost, ker s tem je rešeno življenje pravega cesarja: princa Kvan Shusaija.

Matsuo veli, naj se princ odvede daleč proč v samoto, kjer naj čaka, dokler ne bo zopet poklican na prestol. Vsem navzočim pa ukaže, naj nihče ne izda, da je bil usmrčen Kotaro na mestu princa. —

14

ŠEHEREZADA

Pravljičen balet po pripovedkah iz „Tisoč in ene noči“.
Vglasbil Rimski-Korsakov.

Dirigent: F. RUKAVINA. Režiser: H. POLJAKOVA.

Osebe v prologu in epilogu:

Šah Habrias	g. Drenovec.
Šeherezada	gna Chladkova.
Zobeida, Šeherezadina sestra	gna Japljeva.

Osebe v dejanju:

Sultan Harun al Rašid	g. Povše.
Princesa Salfinasa, njegova favorita	ga Poljakova.
Pakizéé, druga žena	gna Nikitina.
Žene sultanove	gna Švobodova.
	gna Špirkova.
	gna Moharjeva.
Emersuin, indijski princ	g. Maliatsky.
Vezirji, evnuhi, sužnji.	

Prolog. Grozni šah Habrias maščuje nezvestobo ene svojih žen s tem, da ukaže vsako ženo, s katero se je bil združil prošlo noč, obglaviti. Ko pride na vrsto krasna Šeherezada, sklene rešiti življenje sebi in svojim tovarišicam z zvijačo. Dogovori se s sestro Zobeido, da bo pripovedovala šahu bajke.

I. slika. Stari sultan Harun al Rašid, ki je na svojo lepo ženo Salfinaso ljubosumen, se odpravi na pot. Takoj po njegovem odhodu pride Salfinasin ljubček, indijski princ Emersuin. Toda sreča dvojice ne traja dolgo, sultan se vrne in princu se je še komaj mogoče skriti. Ker sultan nikogar ne najde, gre miren leč. Poprej pa mu je dala Salfinasa napoj, ki naj mu povzroči dolgo spanje.

II. slika. Princ se vrne iz skrivališča. Baš ko hoče objeti svojo ljubljeno Salfinaso, se sultan zbudi in hoče princa z mečem usmrtiti. Ta se brani.

Epilog. Na šahovo vprašanje, kdo je zmagal, odgovori Šeherezada, da se že dani, šah mora na delo in Šeherezada umreti. Dvboj da še ni končan, neka zagonetka da je, dalje da bo pripovedovala drevi. Šah je silno radoveden in razburjen, bajko hoče poslušati še dalje in zato odgodi usmrčenje Šeherezade za en dan. Pretkana Šeherezada pripoveduje šahu vsak večer, ali nikdar ne konča in reši tako življenje sebi in svojim tovarišicam.

La Bohème

Opera v 4 dejanjih. Po H. Murgerju napisala G. Giacosa
in L. Illica, vglasbil G. Puccini.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Rudolf, poet (tenor)	g. Kovač.
Marcel, slikar (bariton)	g. Romanowski.
Schaunard, glasbenik (bariton)	g. Trbuhović.
Collin, filozof (bas)	g. Zupan.
Mimi (sopran)	gna Žikova.
Musette (sopran)	gna Thalerjeva.
Alcindor (bas)	} g. Zorman.
Benoit (bas)	
Parpignol (tenor)	g. Mohorič.
Carinski stražnik (bas)	g. Drenovec.

Dijaki, šivilje, meščani, prodajalci, vojaki, natakariji, otroci.

Godi se v Parizu približno leta 1830. Prva vprizoritev
leta 1897. v Turinu.

I. V manzardi. Pesnik Rudolf in slikar Marcel zmrzujeta v nezakurjeni sobi, premišljuječ, kako bi jo ogrela. Rudolf se odloči žrtvovati svoj rokopis neke drame, zakuri ž njim in oba se pri peči veselita toplote. Pridružita se jima filozof Collin in glasbenik Schaunard. Poslednji je bil k sreči zaslužil nekoliko srebrnjakov s tem, da je na željo nekega Angleža toliko časa sviral, dokler ni poginil papagaj, ki je bil Angležu nadležen.

Četvorica umetnikov pozabi vse nadloge siromaštva, popiva veselo, razuzdano, ali kruta usoda že prihaja v osebi hišnega gospodarja Benoit-a, ki prinese pobotnico za 3 mesečno stanarino. Ali naši umetniki se ne dajo za lepa preplašiti; z najsladkejšimi besedami vabijo Benoit-a, naj ž njimi pije, kar se jim tudi kmalu posreči. Benoit sicer poskuša dobiti denar, ali četvorica se ne uda in Marcel omeni, da je bil Benoit, dasi je oženjen, nedavno zvalil v past mlado krasotico. Četvorica hlina razljučenost, očita Benoit-u nečistost, ter ga končno pahne skozi vrata. Rudolfovi prijatelji odhajajo v kavarno, on pa obljubi priti za njimi, ker hoče končati neko pesniško delo. Mrači se že in delo pesniku ne gre izpod rok; kar potrka nekdo na vrata. Rudolf odpre, vstopi Mimi, njegova sosedka, ki ji je ugasnila sveča. Šibka deklica namah omedli, Rudolf se trudi, pomagati ji, toda ona se predrami in hoče oditi; prižgana sveča ji na pragu spet ugasne, prižge jo vnovič in zdaj zapazi, da je izgubila ključ svoje sobe, ko je omedlela. Oba iščeta ključ v temi.

Rudolf ga najde in vtakne v žep. Dražestna deklica je pesnika očarala, ali tudi ona že gori zanj, v razgovoru si vzajemno razodeneta ljubezen ter skleneta ostati skupaj. Srečna se napatita za prijatelji v kavarno.

II. Na trgu v quartier latin. Veselo vrvenje pred kavarno „Momus“. Tudi naša četvorica je tu, Rudolf v družbi z Mimi. Snidejo se v kavarni in popivajo. Marcel je slabe volje, ker ga je bila zapustila Musette, ki je sedaj ljubica bogatega starikavega gizdalina Alcindora. Kar se prikaže znana krasotica Musette, za njo Alcindor. Musette takoj zapazi svojega Marcela in sede nalašč k sosedni mizi, blizu njega, da ga zopet pridobi. Na poti pa ji je Alcindor, zato hlini bolečine na nogi, češ, čevljev jo tišči. Alcindora pošlje s čevljem k bližnjemu čevljarju, tako se ji je mogoče združiti z Marcelom, ki jo spet radostno sprejme. Začuje se vojaška godba. Ko pride mimo, se ji vesela množica pridruži, na čelu je naša četvorica z Mimi in Musette, prepustivši plačilo računa v kavarni Alcindoru.

III. Pri barieri d' Enfer. Rudolf in Mimi ne živita več složno, ljubezen Musette in Marcela je tudi že precej zrahljana. Marcel, Rudolf in Musette popivajo v veseli družbi v gostilni, Mimi pride in prosi Marcela za svet. Marcel pravi, naj se ločita, Mimi meni, da bi bilo res najbolje tako. Ker Rudolf baš prihaja iz krčme, svetuje Marcel, naj Mimi odide. Mimi gre, ali skriva se v bližini. Marcel opominja Rudolfa, naj ne bo ljubosumen, naj se spravi z Mimi in spet v ljubezni veselo ž njo živi. Rudolf pravi, da iskreno ljubi svojo Mimi, da je pa njegova ljubav ne more oteti preteče smrti, sumljivi kašelj da jo ugonobi. Skrita Mimi je vse čula, stopi k Rudolfu in hoče poslavljajoč se oditi. On ji prigovarja, ali ona pravi, da hoče zopet biti sama in izdelovati umetne cvetice kakor poprej. Ganjena vzameta slovo in odideta. Musette in Marcel sta se zopet sprla in se jezna razideta.

IV. V manzardi. Siromašna četvorica uganja svoje burke, kar prihiti Musette in pové, da ji sledi na smrt bolna Mimi. Hitro ji pomagajo vsi, položijo jo na postelj in kmalu ji toliko odleže, da more govoriti. Da morejo preskrbeti zdravil, sklenejo, zastaviti in prodati kar kdo more; Mimi in Rudolf ostaneta sama. Ko se vrnejo prijatelji, je Mimi že oslabela, mirno leži na postelji. Vsi mislijo, da spi, ali kmalu se uverijo, da je mrtva.

CARMEN

Opera v 4 dejanjih po Prosperu Mérimée-ju napisala
H. Meilhac in L. Halévy, vglasbil G. Bizet.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Carmen (mezzosopran)	ga Kavčnik-Thierryjeva.
Don José, dragonski podčastnik (tenor) .	g. Drvota.
Escamillo, toreador (bariton)	g. Levar.
Micaëla, kmečko dekle (sopran)	ga Lovšetova.
Frasquita, ciganka (sopran)	gna Thalerjeva.
Mercédes, ciganka (sopran)	gna Šterkova.
Dancairo, tihotavec (tenor)	g. Mohorič
Remendado, tihotavec (tenor)	g. Trbuhovič
Zuniga, dragonski častnik (bas)	g. Zathej
Morales, dragonski podčastnik (bariton) .	g. Zorman

Ljudstvo, vojaki, otroci, delavke tovarne za cigarete, tihotapci.

Plese priredil g. baletni mojster Pohan. Plešejo: gospodične Svobodova, Chladkova, Špirkova, g. Pohan in baletni zbor.

Nove dekoracije naslikal g. V. Skružný.

Godi se na Španskem v začetku 19. stoletja.

Prva vprizoritev leta 1874. v Parizu.

I. Trg v Seville. Micaëla išče med vojaki svojega zaročenca Don Joséja; ker ga ne najde, zopet odide. Z novo stražo pride José. Ko se začuje zvonec tovarne za cigarete, pridejo delavke, med njimi Carmen, obče znana krasna koketa. Mladeniči, ki so jo že pričakovali, se ji laskajo, ne da bi kaj dosegli; njej je vseč edino le José. Vrnivša se Micaëla prinese Joséju pismo od doma in mu pripoveduje o ljubezni njegove skrbeče matere. José se ganjen spominja ljubeče matere in rojstnega kraja ter naroči odhajajoči Micaëli, naj mater presrečno pozdravi in poljubi. V tovarni nastane prepir in pretep, zato pošlje poveljnik straže Zuniga narednika Joséja, da napravi red. José privede iz tovarne Carmen, ki je bila neko tovarišico ranila. Poveljnik zapove Carmen zvezano odvesti v zapor. Carmen, dobro vedoč, da lahko omami vsakega moškega, se začne prilizovati Joséju in res kmalu doseže svoj

namen. José se strastno zaljubi vanjo ter jo na poti v zapor izpusti. Zuniga, zapazivši to prevaro, zapove odvesti Joséja v zapor.

II. Na vrtu krčme. Tihotapci in cigani plešejo in popivajo. Začuje se veselo petje prihajajočih »toreadorjev«; med njimi je slavni zmagovalec Escamillo. Vsa družba ga navdušeno pozdravi, in Escamillo pripoveduje o svoji zadnji zmagi v bikoborbi. Po odhodu Escamillovem prigovarjajo tihotapci Carmen, naj gre ž njimi, Carmen pa jih zavrne, poudarjajoč, da pričakuje svojega ljubčka. José pride in kmalu ga Carmen zopet očara s petjem in plesom. Toda začuje se vojaški signal, ki kliče Joséja domov. Carmen je užaljena, da jo hoče José tako kmalu zapustiti, zato mu porogljivo veli, naj le gre nazaj v kasarno. Baš ko se José napoti domov, potrka zunaj na vrata Zuniga, ker pa mu nihče ne odpre, kar siloma sam odpre in vstopi. Zuniga zapove Joséju, naj gre takoj domov, José se mu upre ter celo preti s sabljo. Tihotapci razorožijo Zunigo in ga, rogaje se mu, odvedo. Po rahlem odporu se José pridruži tihotapcem.

III. V soteski. Tihotapska družba hoče po naporni poti počivati, poprej pa naj se preiščejo pota, je li kje skrit kak carinar, José pa naj med tem straži odloženo blago.

Joséjeva mati je poslala Micaëlo iskat sina. Micaëla pride vsa zbegana, in ko zazre Joséja na skali, ki hoče baš ustreliti prihajajočega Escamilla, se silno ustraši in pobegne. Na vprašanje Joséjevo, česa tu išče, odgovori Escamillo, da je prišel k svoji ljubici Carmen. Po kratkem prerekanju se začne boj z nožem; José bi bil Escamilla premagal, če bi ne bila prihitela Carmen na pomoč. Carmen hoče z Escamillom proč, José pa ji to zabrani. Micaëla roti Joséja naj se vrne domov k umirajoči materi. Globoko ganjen se odpravlja José z Micaëlo na pot, nezvesti Carmen pa reče, da se bosta kmalu zopet videla.

IV. Pred areno v Sevilli. Ljudstvo pričakuje slovitega Escamilla in ga prihajajočega navdušeno pozdravlja. Carmen želi biti priča nove zmage svojega Escamilla in ne posluša svarjenja svojih tovarišic. Ko hoče Carmen stopiti v areno, jo ustavi José, roteč jo, naj gre ž njim, ona pa mu pove, da ljubi Escamilla. José jo ponovno roti, toda zaman; ona sname prstan, ki ji ga je bil podaril José in mu ga vrže pod noge. Besen ji zabode José nož v srce da se zgrudi mrtva.

LABODJE JEZERO

Balet v štirih dejanjih. Glasbo zložil P. I. Čajkovski.

Dirigent: A. NEFFAT.

Režiser: V. POHAN.

Vladajoča kneginja	ga Puhkova.
Princ, njen sin	g. Pohan.
Njegova zaročenka	gna Koreninova.
	gna Nikitina.
V labode začarane princese	gna Špirkova.
	gna Chladkova.
	gna Vavpotičeva.
	gna Moharjeva.
Njihova mačeha, čarovnica	gna Svobodova.
Dvorni maršal	g. Simončič.
Pisar	g. Krže.
Župan	g. Dežman.
Učitelj	g. Bekš.

Dvorjani, kmetje, sluga, vile itd.

Plesi v tretjem dejanju:

1. Tirolski ples . . . . . gne Moharjeva, Jezerškova, Habičeva.
2. Češki ples . . . . . gni T. Haberletova, Valenčakova.
3. Indijski Ples . . . . . gna Vavpotičeva.
4. Ruski ples . . . . . gne Moharjeva, Jezerškova, Habičeva.
5. Francoski ples . . . . . gni Japljeva, Zorčeva.
6. Slovaški ples . . . . . gna Špirkova, g. Maliatsky.
7. Španski ples . . . . . gna Chladkova, g. Drenovec.
8. Italijanski ples . . . . . gni Jančarjeva, Volbenkova.
9. Poljski ples . . . . . gni Špirkova, Zorčeva.

I. dejanje: Velika slavnost na gradu stare kneginje. Obhajajo njen rojstni dan in obenem zaroko njenega sina. Stara kneginja pride samo za trenotek med goste in se po napitnici vrne v svoje stanovanje. Po njenem odhodu se svečanost nadaljuje. Naenkrat prilete v park labodi. Princ pošlje po puško, da bi enega ustrelil. Puška se ne sproži in princ zasleduje v parku labode, da bi enega ujel. Za labodi leti sova, mačeha labodov, ki je začarala pet princes v labode.

II. dejanje: Princ lovi labode, jim prestreže pot ter pride prej k jezeru kakor oni. Labodi so začarane princese, ki spremene samo v vodi svojo ptičjo postavo v človeško. Princ vidi, kako se labodi spremene v princese, ter opazuje njihovo igro z gozdnimi vilami. Pri tem se zaljubi v eno od teh začaranih princes in jo prosi, naj gre z njim na grad. Ona se skraja brani, potem pa mu obljubi, da pride kasneje s prošnjo, naj jo reši čara. Rešiti pa jo more samo mladenič, ki še ni poljubil nobenega dekleta. Da se spoznata, mu da polovico svojega pajčolana in odleti nato za svojimi sestrami. Stara mačeha posluša, ko princesa pripoveduje princu, kako jo more rešiti. Da bi to preprečila, ukrade princu pajčolan.

III. dejanje: Mačeha spremeni v svojem domu s pomočjo ukradenega pajčolana svojega slugo v kavalirja, črneča mačka v paža, sama pa se preobrazi v princeso in gre mesto nje na slavnost h kneginji.

Sprememba: Slavnost pri kneginji se nadaljuje. Fanfare naznanijo prihod novega gosta. Čarodejka vstopi, spremenjena v laboda-princeso. Princ pripoveduje kneginji o svojem doživljanju v gozdu in ji prizna ljubezen do princese ter prosi svojo zaročenko, naj mu oprostí, ker ljubi drugo. Med plesom poljubi spremenjeno mačeho, ki se preobrazi v svojo pravo podobo ter se porogljivo smeje. Vsi gostje se prestrašijo. V tem pride prava princesa in pove, da ji je prinesel princ mesto rešitve smrt in da mora zato umreti.

IV. dejanje: Labod pleše svoj zadnji ples in se poslavlja od svojih sester in gozdnih vil. Princ pride ves žalosten k labodu in ga prosi odpuščanja, da ga reši smrti. Toda prepozno je. Labod umira. Ko princ vidi, da je labod umrl, se vrže ves obupan v jezero.

PRODANA NEVESTA

Komična opera v treh dejanjih. Besedilo spisal K. Sabina, prevel A. Funtek. Vglasbil B. Smetana.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: F. BUČAR.

Krušina, kmet	g. Trbuhovič.
Katinka, njegova žena	gna Kalouskova.
Marinka, njiju hči	gna Kalinova.
Miha	g. Zorman.
Neža, njegova žena	ga Smolenskaja.
Vašek, njiju sin	g. Mohorič.
Janko, Mihov sin iz prvega zakona	g. Drvota.
Kecal, mešetar	g. Zathey.
Vodja glumačev	g. Simončič.
Esmeralda, plesalka	ga Trbuhovičeva.
Indijanec	g. Drenovec.

Godi se v večji češki vasi v sedanjosti. — Balet priredil baletni mojster Pohan. Plešejo gne Svobodova, Vavpotičeva in Moharjeva ter g. Maliatsky. — Dekoracije naslikal g. Skružný. — Prva vprizoritev l. 1866. v Pragi.

I. Zegnanje. Mešetar Kecal pregovori Marinkine starše, da obljubijo svojo hčer bedastemu Vašku. Marinka ne privoli v možitev, ker hoče ostati zvesta svojemu Janku.

II. Vašek se snide v krčmi s prisojeno mu nevesto, ki je ne pozna in ki mu izvije prisego, da Marinke ne poroči, ker ta ljubi že drugega. Janko proda Kecalu za tristo srebrnikov Marinko s pogojem, da postane žena Mihovega sina.

III. Vašek se zagleda v plesalko Esmeraldo, ki ga pregovori, da nastopi zvečer pri glumaški predstavi. V medveda preoblečenega ga vidijo starši in Kecal ter ga hočejo pridobiti za svoj načrt. Vašek pa jim uide, češ, da Marinke ne mara. Ko Marinki pripovedujejo, da jo je Janko zapustil in prodal, jo prepriča šele pismena pogodba, ki ji jo pokaže Kecal, o Jankovi nezvestobi. Zato obljubi vzeti Vaška. Naposled se izkaže, da je tudi Janko Mihov sin in da je po pogodbi Marinka njegova. Oče z veseljem pozdravi svojega dolgo pogrešanega sina in rad privoli v ženitev.

Ferdo Kozak:

Hamlet.

(Ob priliki gostovanja moskovskega umetniškega gledališča v Pragi
l. 1921.)

I.

Koncem lanske sezone se je razširila novica, da se Rusi na jesen vrnejo v Prago in da vprizore „Hamleta“. Od lepote, ki so jo razsipali v maju in juniju v „Vinohradskem divadlu“, omamljeno srce je zaslutilo nekaj silnega. Kačalov je na svojem poslovilnem večeru recitiral Hamletov pogovor z Rosenkranzom in Gūldensternom, kjer govori o večnosti zemlje in človeka in takrat se je slutnja podvojila, povečalo hrepenenje; letošnje jesen se je pa na početku sezone sen uresničil. Moskovsko gledališče je gostovalo na „Vinohradskem divadlu“ in vprizorilo v mesecu oktobru „Hamleta“. Razna mnenja, ki jih je povzročil ruski „Hamlet“, dokazujejo predvsem, da je pomenil nekaj nenavadnega in baš, ker so ta mnenja znana, nekaj tako samoraslega, tako resnično umetniškega, da je večina vprizoritve šla kakor senca mimo vsakega, ki je skušal utrditi svoje osebno stališče z bodisi še tako neznatnimi predsodki in je ni sprejel s čistim srcem in čisto, lepote in resnice žejno dušo.

Ruska režija je črtala nekaj scen iz Shakespearjeve tragedije in razdelila vprizoritev na tri dele, po svoji vsebini trdne logične celote. Prvi del pomenja nekak introitus in obsega šest prizorov: na terasi, pred kraljevim prestolom, Laertovo slovo od očeta in Ofelije, Hamletu povedo o očetovi prikazni, Hamletovo srečanje in njegov razgovor z njo. V drugem delu se dejanje, oziroma Hamletovo delo razvije, doseže svoj višek in pravzaprav tudi že konča. Ima 6 prizorov: Hamletovo ponašanje vznemiri kralja, da pokliče Rosenkranza in Gūldensterna na dvor, Polonij upa izslediti vzroke prinčeve bolezn, za čigar razvedrilo pokličejo igralce. V drugem prizoru prisluškujeja kralj in Polonij Hamletovemu razgovoru z Ofelijo, v tretjem razlaga Hamlet igralcem, kako treba igrati, v četrtem igra „mišnica“ pred dvorom, v petem kralj moli in v šestem Hamletov razgovor z materjo. Tretji del izpolni katastrofa: Ofelijina blaznost, njen pogreb, Hamletov razgovor s Horacijem in Hamletova smrt. Očividno je hotela režija s

to razdelitvijo doseči kar najenostavnejšo, najmonumentalnejšo celoto, ter preiti vse, kar je v mnogobrojnosti motivacij in osvetljenj tragedije same vsaj za oder nebistvenega. Brezdvoma je tudi dosegla svoj namen, dasi opustitev nekaterih prizorov oziroma dialogov ni docela utemeljena. Tako na primer odpade kraljev dogovor z Laertom, kako pogubiti Hamleta; tudi pravi namen Hamletove vrnitve s potovanja je zbrisano. Jasnost dejanja sicer ne trpi in tudi karakterizacija oseb ne, vendar je baš v tretjem delu Hamletova oseba skoro izločena iz teka celotnega razvoja in tako potisnjena v preveč podčrtano pasivnost.

Moskovsko gledališče je vprizorilo Hamleta v popolnoma svoji opremi, ki jo je izvršil I. J. Gremislavskij.

Z ozirom na scenične težkoče Shakespearjevega odra je v naših gledaliških težko najti lepše in dostojnejše rešitve, kot je bila ruska. Način inscenacije ne temelji na nobenih okornih principih, zato je izraz lahek in svoboden, ter se prosto po potrebi giblje med trdno scenično zgradbo in med označbo. Morda se nagiba povečini bolj k zadnji, v nekaterih prizorih pa izključno. Tako se večkrat domisliš scenično naznačenih prizorov iz „Bratov Karamazovih“, kakor na primer, ko Hamlet poučuje igralce. Zastor; pred njim v sredi trije igralci, ki pripravljajo lasulje za predstavo. Na vsaki strani dva z dvema naslikanimi drevesci. Ali prizor v zadnjem delu, ko se Hamlet pogovarja s Horacijem. Zastori krog in krog in klop v sredi; ustvarjeni videz samotne, polmračne dvorane. — Zastori so sploh najvažnejši material inscenacije Gremislavskega, ubito zeleni zastori in par stebrov iste barve. Ta lahki sistem mu tudi omogoča neprimerno hitro menjavo prizorov. Toda neglede na množino in kakovost sredstev: ono, kar je vtil Gremislavskij življenja vanje, ono, kar seva iz vseh detajlov, kar očrtava poedine celote in kako je v teh sredstvih našlo toplo življenje in karakterizacija tako živ, tako intenziven izraz — vse to priča o širokih mojstrovih obzorjih, o njegovem globokem umetniškem pojmovanju. Prostor je ves poslušen smelosti in globini njegovega izražanja; s pomočjo zastorov in stebrov ga oblikuje zdaj v visoke dvorane, zdaj v obilico sob, hodnikov, stopnišč in stranskih zakotij, zdaj zopet v odprte terase z ozadji, polnimi prosojnega ozračja — po potrebi poedinih prizorov. In v teh orisanih celotah obuja umetnik s pomočjo barve in luči topli utrip blestečih iluzij. V neizbrisnem spominu mi je še danes scena Hamletovega monologa: Biti ali nebiti. Z zelenimi zastori naznačena visoka soba, na levi odprt razgled na hodnik s stopniščem, tekočim proti notranjščini odra. Središče izpolnjujeta dva stebra, med njima dolga srebrnosiva zavesa, za njo stopnišče. Koliko pritajenega v

ozračju, koliko vročega nemira! In v središču, kakor živa, utripajoča žila visoka, ozka zavesa, v blesteči, naravnost pekoči luči, vsa srebrna, nežna kakor dih, tajna kakor vročičen sen. Nepozaben je prizor kraljeve molitve. Mračna soba s hodnikom v ozadju, prazna in zapuščena. V ospredju z debelimi, ubito rdečimi preprogami pregrnjen klečalnik v brezupni, rdeči svetlobi. — Sploh vro svetlobni in barvni učinki skozi celo predstavo kakor gorak čar, ki opaja gledalca in ga privija v vročično intenzivno doživljanje ustvarjenega sveta. In isti čar tli v novih kostumih. Silni so prizori na dvoru, kjer žari iz težkega zlata, ki ogrinja kralja in njegov dvor, bleščeče bogastvo zemlje, vrednota posvetnega. Toda to bogastvo ni vedro, ni razkošno; nekaj težkega slutiš v njem, kar tišči ob tla in duši, kar gospoduje. To zlato je trdota, je oblast. Sporedno z dejanjem se razvija njegov obraz. V četrtem prizoru drugega dela, ko nastopijo igralci, tone zlati dvor v rdeče-zolti svetlobi mračno-skrivnosten, strašen. Čim ponosnejše in mogočnejše se odmika v krvavo zlatem ovzdušju od svoje okolice, tem intenzivnejši je v duši vtis zveri, ki se žre nad svojo skrito rano, toda na zunaj ne klone. — Nekaj svojevrstnega sta halji Rosenkranza in Guldensterna. Kako točno, kako krepko sta v temnozeleni barvi z belimi lisami poudarjena kačja strupena značaja obeh dvorjanikov.

Odveč bi bilo poudarjati organične vezi teh učinkov z dejanjem samim, ko nikjer niti en reflektor, niti ena tkanina ni prepuščena sama sebi in se ne nahaja na svojem mestu zaradi sebe, zaradi golega efekta. Vsak prostor, vsaka zavesa, vsaka razsvetljava je kakor val, kjer se je vnel odsev predstavljenega, kjer je bistvo poedinih celot našlo svoj svoji snovi odgovarjajoč izraz. Toda s tem nočem označiti nekakega principa ali boljše manire inscenacije, ki je Gremislavskemu brez dvoma tuja. Njegovo delo ima tako čist umetniški značaj, da je njega vire edino mogoče iskati v njegovem samolastnem občutju. Niti dekorativnost, niti karakterizacija, niti simbolizacija mu ni princip, svobodno se jih poslužuje v svrhu enega samega cilja: da v tem ali onem načinu najde kar najtočnejši, najbližji izraz svojega občutja, prirodni izraz bistva umetnine. Zato je inscenacija tako resnična, tako organično speta z dejanjem, ki se vrši v njenem okvirju. Ničesar ni zaradi sebe, vse je podrejeno celoti. Vsaka posameznost utriplje iz prirodnosti spočetega zasnutka, zato je vsaka zase polna, živa žila v podobi njegove večne resničnosti. Skratka: oprema zaživi s predstavljanim dejanjem in je ž njim neločljiva, ustvarjena celota

(Dalje prih.)

O mladinskih predstavah.

Gledališko igranje vpliva na gledalca živo in neposredno, vpliva bolj od vsake s še tako zbranim duhom brane knjige, vpliva, ker v igrajočih osebah oživijo in živijo pisateljevi junaki z vsemi vrlinami in slabostmi vred.

Dobra predstava te popolnoma osvoji; dejanje ni več samo točna snimka resnično se dogajajoče zgodbe, ampak je pravo življenje. Igralec ti je tvoj bližnji, s katerim čutiš, se veseliš in žalostiš.

Dobra predstava je tista, ki priklene nase vso gledalčevo pozornost.

Pokojni igralec Leon Dragutinović mi je večkrat pravil, da so mu nekoč na Cetinju, ko je igral vlogo Brankovića, pretile hude „batine“, ker je njegovo naturalistično igranje preprostim Črnogorcem zbudilo dojem pravega Brankovića. „Ubij izdajicu!“ so šli nadenj, da jim je komaj ušel.

* * *

V gledališču je najlepše, najprijetnejše ob mladinskih predstavah.

Igralstvo ima najpozornejše, najhvaležnejše in dostikrat tudi najštevilnejše „občinstvo“, ki je prišlo gledat in gledat, poslušat in se zabavat, ne pa razkazovat svojih oblek in plitvosti.

Mladi gledalci se zatopijo v dejanje igre, vživijo se v nastopajoče osebe, ves drugi svet odmrje, sami so tako rekoč soigralci, da je vse gledališče eno samo veselo in živahno igrišče. Kakor zunaj na igrišču, se v gledališču razlega zdrav, razklenjen, presrčen smeh.

Zato morajo biti mladinske predstave zares dobro izpiljene in popolnoma gladke.

Mladinske igre morajo biti take, da netijo domišljijo in zabavajo.

Nekateri so včasih pisali igre z gotovo tendenco. Pisali so take papirnate igre, ker niso poznali ne gledališča ne mladine. Njih vsiljivi moralizujoči poskusi so se vsi, skoraj zmerom vsi ponesrečili, ker so bili zlagani in prisiljeno vzgojni.

Pustite mladini mladost! Vnemajte ji domišljijo, zabavajte! Otrok naj se smeje, ne pa straši in boji! Zabava, zabava in spet zabava! Življenje samo mu bo še prekmalu prineslo resnost in vezi morale.

Otrok ne zmore težke, okorne, priskutne moralizujoče in zlagane vsebine. Duša se mu neprestano smeje, išče, se igra in zanima. Le pogledite ga v oči, ko mu pripovedujete pravljico.

Vse torej, kar zbuja in neti domišljijo, ustvarja temelje duševnega življenja. V mislih je duša, človek ni nikoli brez misli. Ozadje vsem duševnim predstavam je resnično življenje.

Najlepše vodijo otroka v resnično življenje — pravljice.

V pravljicah je vse, kar potrebuje živahni otrokov duh: domišljija, zanimivost, zabavnost in neprisiljen — nauk.

Zbirka dobrih pravljic je najboljša vzgojna knjiga.

Dramatiki so radi in skoraj zmerom z uspehom dramatizirali pravljice.

V takih dramatizacijah oživijo otroku vsi pravljlični čudeži, domišljija se lovi in prehiteva, slutnja koprni in čaka, pamet sklepa in pazi.

Če je hram Talije svetišče umetnosti, šola in zabavališče sploh, so primerne gledališke predstave za mladino pravo nazorno učno sredstvo.

V Ameriki prirejajo šole kinomatografske predstave pokrajinskih slik iz daljnih dežel. Brez dvoma je to zelo dober nazoren nauk zemljepisja itd. Ameriškim otrokom dajejo tudi dobre gledališke predstave. Ali ni to najboljši nazorni nauk lepega vedenja, javnega in zasebnega nastopanja?

Seveda mora biti igranje na odru plastično in zaokroženo, imeti mora vsa svojstva resničnosti, dozdevnosti, voditi ga morata tako rekoč vpodabljavača umetnost in čista, zdrava poezija.

Burke, sirove in zasmehljive, niso za mladino. Burke, šegave, poredne in duhovite v domislicah, so zelo priporočati.

Cmeravih in prečuvstvenih iger otrok ne razume, ampak hitro ugane, da se mu lažejo.

Včasih sem slišal, da je dobro in potrebno, če otroku ob kratkem razložimo pomen in vsebino predstave, ki jo gre gledat; slišal sem tudi, da je bolje, če prepustimo otroka njegovi lastni domišljiji in pazljivosti.

Jaz bi pritegnil zadnjemu nazoru. Zakaj če otrok o igri že preveč ve, ga ne zanima več tako; tudi preskeptičen je potlej in — prekritičen.

Če je igra kaj prida, ji bo otrok že sam našel jedro. V iskanju mu je zabava.

Mladinske predstave naj bodo zmerom samo podnevi, nikoli ponoči.

Če je otroku na licu smehljaj in v očeh žar radosti, ko zapušča gledališče, je bila predstava dobra.

Ivan Zorec.

Iz dnevnika knjigovodskega pomočnika.

11. maja 1863. — Naš šestdesetletni knjigovodja Glotkin je vsled kašljanja pil mleko s konjakom in pri tej priložnosti je dobil delirij. Zdravniki trdijo z njim lastnim prepričanjem, da bo jutri umrl. Slednjič bom vendar knjigovodja! To mesto mi je že zdavnaj obljubljeno!

Tajnik Kleščev je nekega prosilca, ki ga je imenoval birokrata, pretepal in se bo moral zato — kar je več kot gotovo — pred sodiščem zagovarjati.

Jaz sem začel vsled katarja v želodcu piti neki zeliščni čaj.

3. avgusta 1865. Knjigovodja Glotkin je zopet obolel na prsih. Začel je kašljati in pije mleko s konjakom. Ako umrje, dobim jaz njegovo mesto. Sicer imam le malo upanja, ker delirium ni zmeraj smrtonosen.

Kleščev je nekemu Armencu siloma iztrgal menico in jo raztrgal. Mogoče pride stvar pred sodišče.

Neka stara ženska, gospa Gurjevna, mi je včeraj rekla, da nimam katarja v želodcu, temveč slepe hemeroide. Prav mogoče!

30. jan. 1967. — Časopisi poročajo, da divja na Arabskem kolera. Morda pride na Rusko, potem bo mnogo mest praznih. Morda umrje potem stari Glotkin, in jaz dobim mesto knjigovodje. To ti je žilav človek! Tako dolgo živeti je po mojem mnenju naravnost neodpustno!

Kaj naj bi le uporabil zoper svoj želodčni katar? Kaj če bi enkrat poskusil s citverjevim semenom?

2. jan. 1870. — Na Glotkinovem dvorišču je vso noč tulil neki pes. Moja kuharica Pelageja pravi, da je to zanesljivo znamenje, in jaz sem ž njo govoril o tem do dveh ponoči, da si hočem kupiti plašč s krznom in nočno suktnjo, kakor hitro bom knjigovodja. Mogoče se potem tudi oženim. Seveda ne kakega mladega dekleta — to se ne strinja z mojo starostjo — temveč kako vdovo.

Včeraj so Kleščeva izključili iz kluba, ker je neko nespodobno anekdoto na glas pripovedoval in se je norčeval nad patrijotizmom gospoda Ponjuhova, ki je član trgovske zbornice. Kot se sliši, ga hoče Ponjuhov tirati pred sodišče. Zavoljo svojega katarja v želodcu hočem iti k doktorju Botkinu. Ima baje zelo velike uspehe.

4. jun. 1878. — V časopisih se bere, da razsaja kuga v Vetljanki in da leže trupla kar tako okrog. Glotkin pije zato žganje s poprom. No, tako staremu možu tudi poper ne bo pomagal. — Ako pride kuga sem, postanem gotovo knjigovodja.

4. jun. 1883 Glotkin umira. Bil sem pri njem in sem ga s solzami prosil za odpuščenje, ker sem nepotrpežljivo čakal na njegovo smrt. S solzami mi je velikodušno odpustil in mi nasvetoval, naj pijem zoper svoj želodčni katar želodčno kavo.

Kleščev bi bil skoraj zopet prišel pred sodišče; izposojen klavir je zastavil pri nekem židu. Vkljub vsemu ima že Stanislavov red in čin kolegijskega asesorja. Čudovito je, kaj se godi na svetu.

Osem gramov ingverca, šest gramov galgantovih koreninic, štiri grame salpetrove kisline, dvajset gramov matrne dušice; to dobro zmešati, pridejati liter žganja in piti vsako jutro na tešče en kozarček zoper želodčni katar.

7. jun. istega leta. — Včeraj so pokopali Glotkina. Ah, smrt tega starega moža mi ne prinaša blagoslova. Ponoči se mi prikazuje v sanjah v dolgem, belem oblačilu, in mi miga s prstom. In gorje mi, gorje nesrečnežu! Knjigovodja nisem postal jaz, temveč Čalikov. Jaz nisem dobil tega mesta, temveč ta mladi človek, ki ga protežira njegova teta, generalica. Vse moje nade so uničene.

10. jan. 1886. — Knjigovodji Čalikovu je na tihoma ušla žena. Zelo je žalosten, siromak! Morda se od žalosti umori. Ako to stori, potem sem jaz knjigovodja. O tem se že govori. Potemtakem mi še ni treba obupati; lahko še doživim, in morda ni več dolgo, pa pridem do svojega plašča s krznom. Tudi kar se tiče ženitve, nimam nič zoper njo. Zakaj bi se pa ne oženil, če se mi ponudi ugodna prilika? Samo poprej se je treba s kom posvetovati, ker je to vseeno zelo pomemben korak.

Kleščev je svoje gumijaste čevlje nalašč zamenjal z onimi tajnega svetovalca Lirmana. To je škandal!

Vratar Pajsi mi je nasvetoval, naj vzamem zoper svoj želodčni katar živo srebrni sublimat. Zdaj delam s tem poskuse.

A. Čehov.

Iz moderne italijanske lirike

Poslovenil Alojz Gradnik.

Vincenzo Cardarelli:

Slovesa.

In zdaj, v teh jutrih,
tako trudnih,
ko več ne vprašujem in upam,
— misel se loči od očesa,
bolest riše
loke razmišljanja v meso,
ki se udaja s sladkostjo,
ko prst ob dotiku seména —
in ves vrt je za mene,
za moje zlo ves razkošen,
na prijatelje mislim, ki jih nikoli
več ne bom videl,
na stvari ljube, ki so bile,
na ljubice zavržene,
na svoje solnčne dneve . . .

Sergio Corazzini.

Obup ubogega sentimentalnega poeta.

I.

Zakaj mi praviš: poet?
Jaz nisem poet.
Jaz sem le malo dete, ki plaka.
Glej: imam samo solze, da jih dajam tišini.
Zakaj mi praviš: poet?

II.

Moje tuge so uboge tuge, kot druge.
Moje radosti so bile priproste,
priproste tako, da če bi jih moral
izpovedati tebi, bi zardel.
Danes mislim umreti.

III.

Hočem umreti le zato, ker sem truden;
le zato, ker pred velikimi angeli
na steklih katedral
trepetam od ljubezni in tesnobe;
le zato, ker sem zdaj
udan, ko zrcalo,
ko ubogo, melanholično zrcalo.
Vidiš, da nisem poet:
sem žalostno dete, ki hoče umreti.

IV.

O, ne čudi se moji tugi!
In ne vprašuj me;
reči bi ti mogel samo prazne besede,
moj Bog, tako prazne,
da bi se zjokal, ko da mi je umreti.
Moje solze bi se zdele,
da drobe žalostni rožnivenec
pred svojo dušo, sedemkrat trpečo.
Ali jaz bi ne bil pesnik,
bil bi le nežno in zamišljeno dete,
ki bi molilo tako, kot poje in kot spava.

Dvogovor marijonet.

Zakaj, moja mala kraljica,
pustite, da mrem od mraza?

Kralj spi: skoro bi mogel
vam pesem še zapeti,
ne bi je čul. O, dajte,
pustite na balkon me!

— Moj dragi ti prijatelj.
balkon je iz papirja,
ne more nas držati!
Kaj hočeš, da brez slave
bi dušo izpustila?

— Kraljičica pa láse
prezlate razpustila!

— Poet! Kaj še ne vidiš,
da so ti moji lási
le iz prediva?

— O, oprostite!

— Tako?

- Tako? . . .
Ne rečete mi besede,
umrl bom še . . .
- Kakó? Samó iz tega
vzroka?
- Ironični ste . . . Zbogom!
- Vi mislite?
- Ah, nič več ni v spominu
vam zadnji naš sestanek
tam v gozdu iz kartona?
- Ne spomnim se, moj dragi,
moj zlati . . . Kaj, res greš že?
Za vedno? Kakó rada
bi plakala! A kaj naj storim,
če moje malo srce
je le leseno?

17

Ponatisk dovoljen
le z označbo vira.

Gledališki list izhaja vsako soboto in prinaša poročila o repertoarju Narodnega gledališča v Ljubljani, vesti o gledališki umetnosti pri nas in drugod, kratke članke o važnejših dramskih in opernih delih in njih avtorjih. Sodelujejo: Fran Albrecht, Anton Funtek, Pavel Golia, Fran Govekar, Matej Hubad, Friderik Juvančič, Pavel Kozina, Alojzij Kraigher, Ivan Lah, Anton Lajovic, Ivan Prijatelj, Ivan Vavpotič, Josip Vidmar, Oton Župančič in dr.

TISKA UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI.